

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke valjajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 78.

V Ljubljani, v četrtek 7. aprila 1887.

Letnik XV.

Družba treznosti in posamezni stanovi.

Večkrat so me piscočega o družbi treznosti zoper žganjpitje strašile pesimistične misli: Ali bo iz vseh teh besedi kaj sadu? Ali se bodo res poprijeli rodoljubi težavnega dela? Ali se bodo družbe treznosti vdomovile po slovenski zemlji? In kakor gore so pred mojim duhom rasle ovire, napor, vkoreninjene razvade itd. proti tej družbi in tedaj sem odložil peró, rekoč: Čemu se trudiš, vsaj bo morda vse zastoj? ... A pregnal sem s silo vselej take misli, spomnil se P. Mathena in drugih gorečnikov za družbe treznosti, radoval se njih uspehov in zopet sem s pogumom prijel za peró in skušal po svoje v tem oziru izpolniti svojo rodoljubno dolžnost. Danes pa ta članek tem radostneje pišem, ker sem bral v „Danici“ št. 10, da se je v Ljubljanski okolici pokazala prva spomladanska cvetlica nove vrste — družba treznosti, h kateri je koj prvo nedeljo pristopilo 300 in več udov. Enako veselo poročilo prinesel je ravnokar „Slovenec“ št. 71 z Dolenjskega. Kakor se prijatelj narave razveseli, ko po dolgi, hudi zimi zagleda spomladanski dan prvo cvetko, ki je priklila iz zemlje, tako se pravi rodoljub zveseli, ko bere, da se je po dolgi, hudi zimi žalostnega žganjpitja prikazala prva cvetka lepe pomladi — prva družba treznosti v naši deželi. In kakor spomladi prvi cvetici sledé kmalo mnoge druge in krasé hrib in plan, tako bodo — upamo trdno — tudi tem prvim družbam sledile kmalo mnoge druge, ki bodo lepšale zemljo in čistile zrak povsod, kjer prebiva naš rod. — Zato pogumno naprej z glasilom naših jugoslovanskih bratov: „V ime Boga, s ve za Boga!“

Najprej pa prav prijazno prosimo rodoljube slovenske, da nam hitro poročajo: 1. kje so se ustanovile družbe treznosti; 2. koliko je pristopilo udov; 3. kako je ustanovitev družbe sprejelo ljudstvo; 4. ktere so glavne ovire, poglavitni zaviralci itd. To rodoljubi lahko storé po dopisnici prav kratko; a naj pač nikdo ne opusti, ker nam je pregled po-

treben, da vidimo vspehe, se s tem medsebojno navdušujemo in družbo razširjamo; naj svet zvé, kako da pravi narodovi prijatelji delajo za duševni in telesni blagor slovenskega naroda. Prav posebno je želeli, da si vsaka dekanijska konferenca izbere poročevalca, ki naj javno poroča o mnenjih in sklepih dotičnega shoda; s tem se drugim takim shodom olajša delo in kar je največ: nekako enotno se bodo povsod vršile razprave in priprave za našo družbo. Naj nam prijatelj kmalo zabilježi vspehe dekanijskega shoda v Črnomlju, kjer so že razpravljali to važno zadevo.

Toda pozabil sem skoraj na naslov članku; vendar pa menim, da sem v prejšnjih vrsticah kazal razmero, v kateri je družba treznosti s svečeniškim stanom, da se toraj nisem oddaljil od svojega namena. — V prvi vrsti so duhovniki poklicani, da družbi vdihnejo življenje in ga jej ohranijo, in sicer zato, ker je družba treznosti duhovno sredstvo, ki ga nam cerkev ponuja zoper pijančevanje. Najteže breme pri tej družbi bodo toraj nosili duhovniki, a upajmo sebi v spodbudo, da tudi največji duševni dobiček: zasluženie pri Bogu in hvaležnost pri dobrem narodu.

Toda ne le duhovniki, tudi drugi stanovi so dolžni sodelovati kakor kristjani pri tej družbi. V prvi vrsti mi je tu omeniti učiteljev, posebno na ljudskih šolah. Nežna, nedolžna mladina se zbira pred njimi dan za dnevom; zdi se mi ta mladina kakor snežno-bel vosek, kamor učitelj riše in vtiska svoje nazore. V šoli naj se mladini priskuti pijančevanje, da se bodo otroci s studom obračali od pijancev in za nesrečne molili. Ljudska šola, kjer bota učitelj in katehet v tem smislu složno in goreče vplivala na mladino, bo zelo lajšala težavno delo družbam treznosti in dovajala družbi redno novih udov, katerim se bo lahko varovati žganjpitja. S tem se od učiteljev ne tirja nič novega; saj so že Špartanci enako otroke učili treznega življenja; to bo šlo tem lažje, ker so naši učitelji večinoma tudi dozdej z zgledom in naukom privajali mladino k treznosti; sedaj treba le, da se splošno delovanje nekako vtrdi v imenu in po namenu družb treznosti. — S tem si bodo učitelji svojo težavno službo olajšali, ker bo

mladina, duševno in telesno krepkeja, tudi za nauke bolj dovzetna. Pa tudi po srednjih in višjih šolah imajo učitelji lepo nalogo, da z družbo treznosti, ne toliko s silo kolikor z ljubeznijo, zmanjšujejo število zapeljivcev „krokarjev“ in zapeljanih „čivkarjev“, da naša mladina živi in vse svoje moči posveti čednosti in vednosti.

Enako imajo zdravniki lepo priliko pogosto priporočati ljudem treznost, ki je podlaga človekovemu zdravju; spisi zdravniški, ki bi poljudno in natanko opisovali žalostne posledice nezmerne življenja, bi bili ljudstvu gotovo potrebni in bi s tem mnogo pripomogli, da se družba treznosti razširi med ljudstvom.

Pa tudi uradniki: sodniki, advokati, komisarji, ki mnogo občujejo z narodom, imajo mnogo priložnosti pri službenih poslih tudi v tem smislu vplivati na ljudstvo, ker bi mu kazali žalostne gospodarske in pravne posledice, ki sledé žganjpitju za petami.

Po svoje bi v ta namen lahko mnogo pripomogli rokodelci, obrtniki, če bi v svojih krogih po zasebnih družinskih in javnih družbah delovali v smislu zmernih družb.

Nisem si stavil namena, obširneje pojasnovati, v kaki razmeri so posamezni stanovi z družbo treznosti, ker posamezni stanovi vsak za-se najbolje poznajo sredstva, ki jih imajo v svojem poslovanju, da ž njimi po svoje delujejo za družbe treznosti, le opomniti na to, je bil članku namen; to pa je časnikarju potrebno, da se zbudi zanimanje za družbo pri vseh slojih našega naroda, da se povsod razplodijo družbe treznosti.

Družba treznosti in javne oblasti.

Družbo treznosti je oživela cerkvena oblast. Zraven nje so pa še druge javne oblasti: občina, deželni zbor in deželna vlada, in zanimivo je toraj pojasniti: v kaki razmeri bo naša družba treznosti z občino, deželnim zastopom in deželno vlado.

1. Občinska poročila splošno tožijo, da se revščina vedno bolj širi po občinah, da se množe občinarji, ki ne donajajo občini no-

LISTEK.

O Bolgarski.*)

(Dalje.)

8. Rafael Popov.

Msgr. Sokolskega naslednika nista dolgo opravljala svoje službe. Arabadžinski je menil, da ji ni kos, a Malčinski, ker je bil Poljak, vladi ni bil priljubljen. Izvolitev novega nadpastirja ni bila dolgo dvojiljiva; ni mogel drugi biti, ko oni nam že znani duhovnik, „kteri je v obnem odpadanju veren ostal, in brez kterege bi morda že davno ne bilo zedinjenih v Odrinu“, kakor je pozneje pisal poznavalec bolgarskih razmer, namreč doslejni župnik Odrinski, Rafael Popov. Od sv. očeta je dobil 5. avgusta 1865 imenovanje; 19. avgusta je bil po naslovnem škofu Nazijanskem, Josipu Sembratoviču, posvečen v škofa. Msgr. Popov je imel le naslov apostolskega upravitelja Bolgarov, ker se o osodi nadškofa Sokolskega nič gotovega ni vedelo. Za bogoslovca si izvoli novi

škof prednika avguštincev, o. Galaberta († 1885), ki mu je ko „angelj varuh“, kakor je rekel Pij, dolgo let na strani stal. Vrhovno voditeljstvo škofije je bilo v rokah apostolskega delegata v Carigradu.

Tako so imeli zedinjenci zopet škofa in vrlega voditelja. Sijajen njegov položaj pač ni bil. Čas, ko so računali, da bo prestopil ves narod bolgarski, je preteklo. Do smrti se je bilo Popovu boriti z revščino, pomanjkanjem duhovnikov, s težavami vsake vrste, ki so pogostoma uničevale vse prizadeve, sijajne upe na množno zedinjevanje. Tim više je ceniti zasluženie novega škofa. Zvest in neobupljiv je stal na svojem mestu; in če še danes misel ni ugasnila, misel na Rim in na staro mater cerkev, če se število zedinjencev le še množi, je le zasluženie Popova.

Prvo cerkveno obiskovanje je že pokazalo škofu, kako borni da so njegovi pomočki. — V vasi Pokrovan je našel precej katolikov. Izmed 100 do 120 družin te vasi se jih je 48 z 200 dušami zedinilo; manjkalo je kapele, in škof je prenočeval v duhovnikovem stanovanju, ki je moralo biti ob enem kapela, stanovanje in spalnica. Preskrbljeno je bilo zemljišče za kapelo, župno hišo, šolo, nabrano kamenje in lesovje, vaščani z ženskami in otroci so

hotli delati, a manjkalo je denarja, da bi bili plačali stavbarja. Dne 9. maja 1869 pa je vendar zamogel Popov cerkev posvetiti, in pri tej priložnosti v katoliško naroče sprejeti več družin.

Podobnih dokazov zvestobe in darežljivosti je dajala vas Enelagen. Od prvega časa zedinjevanja so bili ondodni katoličani nepremakljivi, ter so si postavili lepo cerkev, seveda, ne brez velikih dolgov. Oče Galabert piše: „Ne morem Vam povedati, koliko so imeli pretrpeti, da so si pridobili to cerkev. Več ko enkrat so morali svete skrivnosti obhajati na planem, stoječi v snegu.“ Podpora tej občini je bil zvest duhovnik, kteri v kljub vsem vabilom ni hotel odpasti.

Največ katoličanov v Odrinski okolici je imel veliki trg Malko-Trnovo s 500 družinami, tretjina prebivalstva, ki se je odločila za zedinjenje. Ker je kraj tako važen, so na prigovarjanje Pijevo zanj bolj skrbeli, ter koj postavili cerkev. A tudi razkolniki so se mnogo trudili. S svojimi zvijačami so napravili vstajo, in njih pop Vaklidov je menil, da najpametneje stori, če se reši v tri ure oddaljeno vas po snegu. Popov, takrat še priprosti duhovnik, se je za preganjance potegnil, in njegovi odločnosti je za-

*) Glej „Slovenec“ štev. 47 do 59.

benega dobička, pač pa prav mnogo stroškov; razprodana zemljišča pridejo drugim v roke, a prejšnji posestniki le še ostanejo v občini, ki jih prej ali slej gotovo dobi na glavo, da mora zanje skrbeti. Taki se večinoma vdajo žganjepitju, da v megleni omotici pozabijo dni svojih lepšo polovico in pa zato ker vsled revščine tudi skoro nimajo cenejega krepila. Zato taki ljudje s silno slastjo iščejo v žganji hladila in zdravila bolni duši — a najdejo v njem prav pogosto svoj pogin. Lahko toraj rečemo: Ko bi žganjarjev toliko ne bilo, bi redkeje boben pel pri hišah, otroci bi bili bolje preskrbljeni in nesrečni samorastniki, ki so sedaj občinam v strah, sramoto in škodo, bi se polagoma zgubili — občine bi, nepotrebnih teh davkov proste, zopet ložeje dihale.

Ako imamo to pred očmi, smemo reči, da bodo občine brez izjeme z veseljem pozdravile družbo treznosti, ker bo ta družba zatirala vir, iz katerega dobaja občine veliko zlo. Radostno bo tudi vsaka občina po svoje podpirala družbo treznosti, če si je svesta svojih važnih dolžnosti. Posebno naj to stori gledé gostilnic in še zlasti žganjarskih beznic. Skrbé naj občinski predstojniki, da se krčme brez potrebe ne množé; ker jih je pa že na mnogih krajih čez potrebo, da se ne potrebne odstranijo; brezvestni krčmarji, ki se pogosto ne držijo nobene postave, ponujajo v tem županom mnogo prilik zato. — Posebno je županom paziti na določeno večerno uro; v tem so mnogi naši občinski predstojniki, to mi je znano iz lastne skušnje, preveč popustljivi, preveč vnemarni. Župane izgovarja seveda to, da se kaznovani ljudje večkrat obrnejo do viših gospodsk, ki jim marsikedar prav dajo in določeno kazen zbrisejo, krčmo dovolijo itd. Vendar kolikor občina premore, toliko naj omejuje in zabranjuje pijančevanje, strogo naj vrši v tem oziru dane postave in pri takih občinah bo družba treznosti dobila za svoje delovanje močno podporo v korist — občini.

2. Deželni zbori so se mnogovrstno pečali z žganjepitjem, posebno temeljito je razpravljalo to zadevo pred par leti deželni zbor kranjski. Sklenil je namreč leta 1883 natančno preiskovati materialno stanje kmečkega stanú, kar se je zgodilo leta 1884. Nasledek tem preiskavam je bilo: Poročilo deželnega odbora kranjskega gledé agrarnih razmer na Kranjskem. Ljubljana 1884 str. 61 in šest prilog. V tem poročilu se toži, da so se v obče razmere poslabšale in med drugimi vzroki se v prvi vrsti od vseh strani navaja v zadnjem času silno razširjeno žganjepitje. — Vspeh tem razpravam v zboru pa ni bil posebno ugoden, ker le špirit so nekoliko obdačili — a žganjepitje se vedno še množi.

Deželnemu zboru kranjskemu bo toraj nujna dolžnost, da v prihodnjem zasedanju to zadevo zopet oživi, in da stori v tem, kolikor mu je mogoče. Zakaj med nujnimi predlogi, ki zadevajo blagor našega naroda, zdi se mi predlog, žganjepitje postavno omejiti, najnujnejši in smelo smem trditi, da bi naši poslanci ne spoznali svoje dolžnosti, ko bi o tej zadevi roke križem držali. Želeti je toraj, da prav kmalu začne deželni odbor razpravljati to zadevo in da z dovršenimi predlogi stopi pred deželni zbor. Družbe treznosti bodo po svoje gotovo podpirale to prizadevanje; upati je dobrih uspehov, ako si bote

duhovska in deželna oblast roke podali in skupno delovali proti žganjepitju za blagor naroda.

3. Pred par leti bilo je brati, kako se je koroški deželni predsednik trudil postavno omejevati in zabranjevati žganjepitje in nedavno smo dobili enaka poročila iz Tirol. Vse podložne oblasti dobile so natančne ukaze, strogo spolnovati zakone gledé gostilnic in prestopnike strogo kaznovati. Tudi deželni predsednik kranjski je ob svojem času razglašal naročila in opomine, da naj vse oblasti delujejo proti žganjepitju. V tem oziru želeli bi, da visoka c. k. vlada izdá prav natančna določila vsem podložnim oblastem, kako da imajo poslovati pri tej kugi. Posebno bi bilo potrebno pojasniti točko, ki določuje, kdo, kdaj in kje se smé ustanoviti krčma; v tem oziru treba najstrožjega postopanja, ker skušnja uči, da je že skoro povsod gostilnic odveč. Posebno strogo bi se morali kaznovati ljudje, ki zakotno po skritih beznicah točijo žganje za prodaj; v tem bi morali imeti orožniki in župani več pravice, nego jih imajo sedaj. — Ako bi se vse to vestno vršilo, bi se nekaj že storilo, če tudi ne mnogo, ker te postave dajejo ljudem vso preveliko prostost.

Zato bodi skrb c. kr. deželni vladi, da v družbi z deželnim odborom predloži prihodnjemu deželnemu zboru izjemne postave, ki naj bi zabranjevale, da se žganjepitje več ne širi, ampak prej ko mogoče omeji.

Ako bi se tako ta trojna svetna oblast združila s cerkveno, da bi vsaka po svoje delovala proti pijančevanju, potem imamo upanje, da v sedanjih žalostnih gospodarskih razmerah naš narod vendar še ohrani zemljo svojih očetov — duševno čil in telesno krepak.

Sklepajoč te vrstice, priporočim to zadevo toplo vsemu slovenskemu časopisju.

Ni ga lista med nami, ki bi narodu dobro ne hotel in mu rad pomagal k blagostanju. Ker pa narodovo blagostanje med drugim prav posebno uničuje žganjepitje, zato je dolžnost slovenskemu časopisju, da narod pogosto svari pred to kugo, da drugim v svarilo rado sprejema poročila o neugodah in slabih nasledkih, ki jih žganjepitje širi med narodom; da poroča o dobrih nasvetih zoper to zlo in svetu naznanja tudi prizadevanje in vspehe rodoljubov, ki po družbah treznosti ali strogo izvrševajoč postave, omejujejo ta nesrečonosni strup. Vsem in vsakemu treba vršiti svojo dolžnost, da se zaceli rana, razjedejoča življenje slovenskega naroda, da dobi narod v treznosti trdno podlago za svoj obstanek. V to pomozi Bog! —n.

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. aprila.

Notranje dežele.

Kanonik *Petruszevicz* v Lvovu odločno trdi, da ni podpisal častitanja Aristovu v Petrogradu. Tudi drugih galiških Rusov imena so baje ponarejena.

Gališki deželni odbor, kteremu je bil izročen znani predlog kneza Adama Sapiehe o nemškem

jeziku, terjal je od deželnega šolskega sveta njegovo mnenje o tem predmetu. Deželni šolski svet povprašal je zopet učitelje nemščine na srednjih šolah, da naj izrazijo svojo sodbo.

V odsek *gospodske* zbornice za posvetovanje o zavarovanju delavcev so izvoljeni: Dvorni svetnik Beek, prof. Billroth, Dumba, Gögl, baron Härdtl, baron Helfert, opat Karl, Kubin, grof Kuefstein, grof Lariš, Montecuccoli, generalni vodja Schüller, grof Westphalen, Wodzicki, grof Beleredi. V odsek za postavni načrt o pokojninah vojaških vdov in sirot: Baron Beek, Czartoryski, Falkenhayn, Helfert, Huyn, Hye, Khevenhüller, Schmerling in grof Neipperg.

Dr. Friedjung je izstopil iz vredništva „Deutsche Ztg.“ V prihodnje bo „D. Ztg.“ glasilo obeh narodnih nemških strank, ki se bojé „avstrijskega“ imena.

Na *Dunaji* se že dolgo posvetujejo rumunski odposlanci z našo vlado o veterinarski pogodbi. 5. t. m. je bilo zopet posvetovanje. Vdeležili so se ga kupčijski miniter Bacquehem, poljedeljski minister grof Falkenhayn, grof Szebenyi in Szögyönyi. Rumunci se trdovratno drže svojih zahtev.

„*Nemzet*“, ki zastopa ogersko večino državnega zbora in podpira ministerstvo, očita Čehom, da se premalo ozirajo na „madjarske prijatelje“. Po Českem se baje širi agitacija proti uvožnji ogerske moke. In dr. Rieger naj bi pomagal Madjarom iz zadrege, oni Rieger, ki je pred dvema letoma povdarjal prijateljstvo med Madjari in Čehi! „*Nemzet*“ naj raje vpraša svoje madjarske tovariše, kedaj so pač Čehom storili kako uslugo in se kazali prijatelje? Ni še dolgo, ko so Čehi želeli na bankoveh tudi česke napise, a vlada je morala to željo odbiti, ker so tako Madjari zahtevali. Koliko bila bi stala Madjare ta prijaznost? Niti solda ne; a vendar ni se zgodilo, da Madjari laglje zatirajo Slovake in Hrvate, sedaj pa se toži čez neprijaznost! Madjari naj ne pozabijo, da roka roko umiva in v mnogejezični državi mora se narod narodu vклонiti, t. j. narod narodu biti prijazen, postrežljiv, prizanesljiv, kakor sosed sosedu. Potem se spolnuje: „Bonum et jucundum habitare fratres in unum“ in cesarjeva glasilka: „Viribus unitis.“ Naj bi si to zapomnili in po tem delali Nemci in Madjari, potem bi bilo vsega prepira konec; država Avstrija bila bi močna in spoštovana — ne bilo bi treba v Nemčijo ali Rusijo škiliti na pol ali še bolj izdajalno.

Vnanje države.

Srbija in *Bolgarija* ste se mnogo približali. Srbija bo v vojski pomagala Bolgariji, ali vsaj ostala nevtralna. Druge balkanske države pa nečejo ničesa slišati o balkanski zvezi, akoravno je nasprotno trdil Stojlov na Dunaji.

O priliki rojstnega dne prejšnjega *bolgarskega* kneza Aleksandra poslali so mu častniki, mesta in rodoljubna društva brzojavne častitke. — Mesto Sofija je bilo 5. t. m. razsvetljeno. Vlada je izpustila iz ječe Karavelova, Nikoforova, Kušleva in druge ter jih zaprla v njihovih stanovanjih. Knez Aleksander je po brzojavi vprašal, kako se počuti ranjeni Mantov. — Stojlov podá se baje tudi v Darmstadt.

Ruski državni tajnik v vnanjem ministerstvu, baron Jomini, se je razgovarjal z dopisnikom pariškega lista „Figaro“ ter mu rekel med drugim: „Bismark kleči pred našimi nogami, ter nas prosi, da idemo v Bolgarijo. Storite iz Bolgarije, govori Bismark, kar vam drago, protektorat ali svojo pokrajino. Avstrija bode molčala, to vam zagotovem. Rusija je gospodarica na vzhodu. Podpiral jo bom proti vsem, nobenemu ni to mar.“ Jomini je dostavil: „Ko bi mi poslušali ta svet, imeli bi proti sebi Avstrijo, Anglijo, Italijo in morda še Turčijo. Rusija ne pojde na vzhod. Car predobro pozna past. Kolikor bolj silijo Rusijo v Bolgarijo, toliko bolj

hvaliti, da se je povrnil red. Kolovodje so bili po sodišču prisiljeni dati zadovoljščino.

Grški škofje so zedinjence povsodi preganjali. Ko se je bilo pol vasi Kojadžik pri Demotiki pokatoličilo, je bilo na početje grškega škofa več katoličanov v ječo vrženih. Podobne reči se poročajo iz veliko drugih krajev. V Jeni - Klöju so izprva zedinjenci ohranili cerkev, ker je bila skoraj vsa vas prestopila. V dveh letih pa je patrijarh stvar tako daleč prignal, da je bila cerkev katoličanom vzeta in razkolnikom prisojena. Naravno, da je imela ta zguba prav škodljive posledice. Mnogo se jih je obrnilo zopet v razkol, in msgr. Popov je leta 1866 našel tu le 50 katoliških družin. Službo božjo je opravljal v skednju. Ko so hoteli zvesti katoličani postaviti si novo cerkev, so se pričenjale nove stiske. Zdaj so dejali, da kupljeni prostor je „vakuf“, to je sveto posestvo džamije, ki se ne smé nikdar prodati, in treba je bilo še veliko truda, preden je Popov dobil pravico. Največ so imeli trpeti duhovniki, ki so zvesti ostali. Pop občine Jenidet-Vardar, Dimo po imenu, ki je bil prestopil leta 1861, ter zvest ostal, je moral šestkrat v ječo, in enkrat so ga kakor hudodelca vlačili po cestah, in cel mesec zaprtega

imeli. Največe poniževanje, ki se more prizadeti bolgarskemu duhovniku, je v tem, da se mu prepové nositi duhovensko obleko, a zlasti lastno pokrivalo, šapka imenovano. Tudi takih malostnih bodajev so se posluževali nasprotniki. Na patrijarhovo priganjanje je vlada res prepovedala zedinjenim duhovnikom šapko, ter jim predpisala čudni klobuk s šesterimi okrajci. Ukaz je bil le na pol izpolnjen, a vendar so imeli grški škofje ročno prijemalo zoper zedinjence.

Bolj ko preganjanje pa je zedinjevanje prečilo pomanjkanje sposobnih duhovnikov. V Odrinskem predmestju je morala biti katoliška kapela dolgo zaprta, ker ni bilo mašnika, da bi bil opravljal službo božjo. Leta 1869 je štel misijon, ne gledé na latinske misijonarje, devet oženjenih duhovnikov, tri svetovne in štiri redovne iz družbe meniha Pantalejmona. Več teh skoro ni bilo računati, ker so jih zadrževale družinske skrbi, in ker v znanju vere niso dosti višje stali od svoje čede.

Vzgojitev vrlega bolgarskega duhovenstva je bila Popovu najprva skrb. Že msgr. Brunoni je l. 1865 poslal 12 nadarjenih mladenčev v Rim v ustav sv. Atanazija, da se tamkaj naučé duhovenske

znanosti in čednosti. Ko se je Popov o priložnosti vatikanskega zbora mudil v Rimu, je mogel 15. maja 1870 enega teh posvetiti, ter ga v Pokrovan poslati za župnika. Toda v dveh letih je zgubil tega prvenca bolgarskih duhovnikov. Še leta 1880 je bilo veliko vasi brez svečnikov, in le parkrat v letu je bilo moči, jih obiskati.

Duhovnikov vzgojiti je bil tudi šolam najvišji namen; na njih sloni vse upanje misijona. O. Brzeska piše: „Šole so dandaues najgotovejši pomoček, da se ljudstvo ohrani v veri in da se obražuje. To velja posebno o zemljah, z razkolstvom okuženih, zakaj odrasli imajo veliko težav v razumljevanju krščanskih resnic, ter le težko odgovarjajo klicu božjemu.“ Popov je bil taistih misli. Šole so se mu vidile tako važne, da je o pomanjkanju primernih prostorov v svoji lastni hiši ustanovil šolo, ki je imela leta 1868 kakih 50 učencev. Za Bolgare latinskega obreda so imeli mnogi asumcijonisti (avguštinci) šolo v Odrinu, drugo v Plovdivu. L. 1869 je štela Plovdivska šola 130—140 učencev, ter je dala družbi štiri novince, a peti gojenec je šel v propagando v Rim. (Dalje prih.)

žele si varovati proste roke. Po govoru ministra Kalnoky-ja ne moremo več govoriti o ponovljenji trocarske zveze. Rusija izstopi iz trocarske zveze, ne da bi povedala svoje uradne nazore. Rusija si pridrži svobodo svoje akcije, ker noče, da evropsko ravnotežje trpi vsled prevelike moči jedne ali druge velesile. V slučaju vojne med Francijo in Nemčijo, stala bo Rusija pripravljena z orožjem v roki, da posreduje v odločilnem trenutku, ker ne moremo dopustiti, da bi bila Francija uničena. Težko je uganiti, kako bi postopali proti Avstriji. Francosko-nemška vojska trajala bi dolgo, a nemška vojna bi ne mogla nadaljevati boja čez eno leto. Bismarck želi mir, ker vé, da je francoska vojska dobra . . . Njemu je absolutno potrebno, da je uverjen na obeh straneh o miroljubivih namerah, da mora svoj pogled obračati na notranje razmere države itd." — Je li ta razgovor avtentičen ali ne, tega listi še ne vedo, a vendar odgovarja nekako današnji situaciji.

Iz **Petrograda** se poroča, da že nekaj dni nevidljive roke razširjajo po mestnih ulicah in v Gačini revolucijske proklamacije do ruskih častnikov. Tudi po vojašnicah se najdejo enaki listi. — Car bo meseca junija obiskal deželo donskih kozakov. — Akoravno je Giers v „dvoboji“ premagal Katkova, vendar ni zadovoljen le z ukorom, katerega je dal car Katkovu. Giers najbrž v kratkem odstopi. — Policija v Kronstadtu je našla v hiši trgovca Zepova laboratorij, kjer so nihilisti delali bombe, in skrivno tiskarno, kjer je tiskala revolucijske proklamacije do ruskih častnikov in vojakov. — Vnanji listi mnogo pišejo o napadih in zarotah, a večkrat so taka poročila izmišljena.

Nemški cesar je že toliko okrevaj, da se je peljal na sprehod.

V **Alzaciji** in **Loreni** tli pod pepelom francosko prijateljstvo. Če se vname francosko-nemška vojska, vsplamti iskra prijateljstva žarkim plamenom. Manteuffel je z Alzacijo in Loreno postopal vljudno, pišejo nemški oficijozni, sedaj je treba postopati brezobzirno. Vlada je razpustila več telovadnih in pevskih društev, češ, da so orodje francoske propagande. Po večjih mestih je vlada zaprla več oseb, ker so bile v zvezi z rodoljubno ligo Deroulédovo. Nemški listi nasvetujejo vsa mogoča sredstva, da se iztrebi separativni duh v nemški državi. „Nat. Ztg.“ je celó priporočila, da se Lorena združi s Porensko provincijo, Alzacija pa z badensko veliko vojvodino. V Alzaciji in Loreni vlada surovost in brezpravje.

Francoski senat je zavrgel s 156 proti 98 glasovom kupčijsko pogodbo z Grško. Minister Flourens je zagovarjal pogodbo, rekoč: „Važne politične koristi nas silijo, da potrdimo pogodbo. Senat ne sme pozabiti, v kakem položaji je vzhod, in da je evropski mir odvisen od miru na vzhodu.“ — Vojni minister hoče poslati v Tonkin 5000 vojakov, da nadomestijo one, ki že dve leti služijo v kolonijalni armadi. — Zbornica je volila v budgetni odsek same levičarje; desnica je objavila ugovor proti republikanski večini. Program desnice slóve: Ne večjih davkov, ne posojil, temveč varčnosti. — Zbornica in senat sta odložila svoje delovanje do 10. maja.

Depretis, laški minister, je že večkrat prelevil svojo kožo in sprevrgel svoje prepričanje. Ko je bil prvič minister, bil mu je najboljša podpora baron Nicotera, na njegovo mesto je prišel Crispi. Ta Crispi je znan kot Garibaldijev tajnik. — Od leta 1866 Italija še ni imela Avstriji prijaznejšega ministra, kakor je bil Robilant. Zato na Dunaji zeló obžalujejo njegov odstop.

Turčija je vedno v denarnih zadregah. Tiči že v dolgovi čez mero. Najbolj jo pa skrbi, kje bo dobila denar, da plača Rusiji vojno odškodnino in drugi obrok za nove puške. Vlada se je že dogovarjala z otomansko banko o novem posojilu, pa brez uspeha. Turčija ne more dati banki povoljne varnosti. Turška vlada je po svojem zastopniku v Petrogradu prosila Rusijo, da se še podaljša obrok vojne odškodnine. — Francoski veleposlanik, grof Montebello, se je pogovarjal 1. t. m. s turškim sultanom skoraj poldrugo uro o Egiptu. Obljubil mu je, da bo Francija v tej zadevi podpirala Turčijo proti Angliji.

Izvirni dopisi.

Iz **Vevčega** pod **Ljubljano**, 6. aprila. Kdo bi ne porabil prostega dneva, katerega toliko zaželeno pomladansko solnce s svojimi zlatimi žarki obseva! Tako sem si mislil, prišedši od dopoldanske službe božje v nedeljo 27. marca. Akoravno se je še sem ter tje mokra in blatna pot nahajala, vendar to človeka že toliko ne ovira, da bi ne nastopil kratke poti v prijazno solnčno naravo, da srka zdravi pomladanski zrak. S tem namenom sem tudi jaz vbral pot poleg Ljubljanske navzgor v Štefensko vas, k Božjemu grobu. Razne reči premišljeva se bližam omenjenemu kraju, kar začujem glas, enak nekakemu škrobotanju, da me je nehoté domislil zvonca očetove sivke, ki me je v otročjih letih tolikokrat na ušesa bil. Začuden pogledam na oni kraj in ni mi bilo treba dolgo pomišljati si, kaj to pomeni. Prvi hip sem vedel, da je to tisto pogubno igranje,

ktero se že mnogokrat nahaja med našo nežno mladino; toraj tudi ono škrobotanje ni bil zvončev glas pepelnate sivke, ampak sivca, t. j. starega in sivega moža, ki neznatno vihti in škraščuje, da bi njegova frtavka padla njemu na korist. Okrog njega se pa drenjajo po osem in deset let stari dečki, katerih ima večina pri njem zastavljen vsak svoj krajcar ali dva, tudi več, ki pa s časoma le njemu v žep padejo; krajcarji pa, ki se tu zanikerno igrarajo, so dobljeni pri stariših ali kjer koli, večinoma pridobljeni so le po krivični poti, z lažjo ali tatvino.

Tukaj sem toraj imel priliko opazovati strast naše mladine pri igri, zraven pa še brezštevila kletve, jéze itd. Grém dalje in vidim drugo igro, pa — to, se vé, le bolj za olikane fante — tam pa je jerbas s pomarančami tje k zidu prislonjen, kamor lučajo krajcarje v rumeni sad. Res je to že starodavna igra, ki je zlasti tukaj in o tem času skoraj že običajna. Res je tudi, kar rad pripoznam, bolj nedolžna igra, kakor ona prva; a brez graje tudi ta ni, zlasti pa zaradi motenja poštenih molilcev in častilcev trpljenja Kristusovega in pa, ker marsikterim, bodisi zaradi tega ali onega vzroka, postane glavni namen, za molitev pa in blagor duše jim ni mar.

Čujte toraj predpostavljani in stariši, ki imate veljavno besedo pri mladini, da se Vam ne vtihotapi tak zapeljivec, ki mladino le pohujšuje ter jo mnogo malopridnosti uči. Izženite ga s svojo veljavno besedo, naj tudi Vam govori, da ima „pošteni špil“, da nikogar ne goljufá itd. Goljufá Vas že s tem zadosti, da Vašo mladino pohujšuje ter jo uči strasti laži in goljufije, tatvine in kletvine. Naj dastavim resnični dokaz taci nasledkov.

Priporočivši se v cerkvi sv. Štefanu, podal sem se zopet naprej proti Ljubljani. Kmalo me doideta dva dečka, vračajoča se od one popisane igre; sodil sem nju starost od 12 do 13 let. Nehoté sem čul nju medsebojni pogovor: Jeden je zgubil, drugi je dobil. Prvi se je močno hudoval čez onega „dedca“, celó s takimi besedami, da jih tukaj zapisati ne smem; drugi ga je pa tolažil, rekoč: „Le nikar nič ne maraj, Francelj! saj sem jaz dobil, bom pa za „slivovko“ dal, da bova pila.“ — To so prvi nasledki; dalje si pa lahko sam misliš, častiti bralec, kaj pride pred tem in za tem. Oj prežalostno posvečevanje nedelj in praznikov!

S Šenturške gore, 5. marca. Nisem se mogel premagati, preizvabljivo je bilo jutro včerajšnjega dneva, da ne bi bil stopil v tolikanj mi priljubljeno Kokriško dolino, kjer se tako veliko zanimivih prirodoslovnih stvari nahaja. Posebno me je mikalo pozvedeti, ali se je ondi majka narava že prebudila iz zimskega spanja, in ako se je, ali že kaj lepoteči svoje površje s spomladnimi cveticami. Podam se toraj na pot in trditi smem, da izlet je bil za me prav radostipolno potovanje. Komaj stopim vun na prosto pod milo nebó, že mi doní milo petje raznih ptičkov na uhó, ko so, veselo prepevaje slivospeve svojemu in našemu Stvarniku, me dobrodejno vedrili in kratkočasili. Ugajalo je to ušesoma in sreč. Očesa pa sta vedno švigala zdaj na desno, zdaj na levo stran, radovaje se nad krasoto novih cvetic, lesketajočih se v jutranji rosi, ktere so mi, tako ljubeznjivo nasproti smejaje se, voščile „dobro jutro“. Opazoval sem pod grmovjem lopatice „Ranunculus ficaria“, virhe „Asarum europaeum“, jagodnjeka „Fragaria vesca“, spomladnega petoprstnika „Potentilla verna“, kačnika „Arum maculatum“, „Corydalis bulbosa“; po njivah rudečkaste mrtve koprive „Lamium purpureum“, „Arabis hirsuta“; po travnikih in brežinah brezštevilo jegelčkov „Primula acaulis“, núnk „Crocus vernus“, rigelcev „Belis perennis“ in še mnogo drugih.

Tako toraj sem med petjem in cvetjem korakal naprej do Otavavca, ki ima visoko gori v kotu nad Reškim jarkom svoje obširno posestvo. Le nekaj stopinj še odtod in stal sem na robu, ali prav za prav v sedlu, odkoder je najlepši razgled po vsi gorenji Kokriški dolini in najboljši pogled na sivega, 2559 metrov visokega Grintovca, potem na njegovo ne veliko manjšo tovaršico Kočno (2541 m.) in na njegovega pobratima Grebena (2035 m.), ki kot trojica stojé med Kamniškimi planinami. Po kratkem oddihljeju spustim se navzdol, a skoraj ostrmim zagledavši pred seboj še vse polno snega, v kojega so se mi stopinje globoko vdirale; vendar to ni trajalo dolgo, kajti kmalo sem prišel na kopno in novo veselje me je prešinjalo, ko dojdem v ravnino. Tu zagledam na prijaznem skalnatem holmeu,

ki se dviguje na levi obali Kokre poleg mosta, krasno razpelo, sv. križ, kojega je bil pokojni gosp. Terpine že pred več leti Kokrijanom podaril, velevisi jim, da ga imajo na to mesto postaviti, kjer pa je le nekaj let stal. Strohnul je namreč les v podnožji in ker nikdo ni zapazil tega, omahne nekega dné križ ter pade in lepi podobi Zveličarjevi odlomila se je roka. A sedanji za čast božjo ves vneti gosp. župnik, ki je v ondašnji cerkvi in zunaj krog nje že toliko olepšal, potrudil se je še, da so poškodovano podobo popravili in jo na prejšnje mesto postavili, ki je zdaj pravi kinč tega holmea.

Moje veselje pa je do vrhunca prikipelo, ko mi, stopivšemu v župnijsko poslopje, zadoni vbrano petje nežne mladine na uho, koja je prav izborna pela po notah neko latinsko mašo, kar sem z lastnima očesoma in ušesoma videl in slišal. Velecenjeni gosp. župnik ne podučuje otrok samo čitati, pisati, računati in krščanskega nauka, temveč vadi jih tudi popevati in jih je že tako izuril, da pojó v cerkvi pri službi božji. In kaj misliš, častiti čitatelj! kako plačilo dobiva ta vrli gospod za svoj neumorni trud? Do zdaj, kakor mi je pravil, še beliča ni dobil, akopram kakor drugi učitelji in učiteljice vsaki dan zjutraj in popoldne redno podučuje otroke, in sicer v župnijskem poslopji in to že nekaj let. Ali ni to čudno, da se visoki deželni šolski svet nobeno leto ne spomni tega velikega prijatelja mladine in mu za njegovo veliko požrtvovalnost saj nekoliko podari!

Prehobil sem zjutraj gorenjo, popoldne pa doljenjo stran Kokriške doline. Na gorenji strani se je priroda jedva prebudila. Od cvetic nisem družih zapazil kot lapuh „Tussilago farfara“; repuh „Petasites niveus“ in tu in tam kako kurico „Helleborus niger“. Dolenja stran pa je že bolj oživljena zlasti blizo Predvora. Tu sem videl prisojne kraje kakor s škrlatom ogrnjene ter okrašene z obilnim vresjem „Erica carnea“ in olepotičene z belimi kuricami, koje cvetlice toliko sladčice dajejo pridnim čebelicam o ugodnem vremenu. Gredé po cesti videl sem tu in tam dišeče in pasje vijolice „Viola odorata et canina“; potem „Potentilla verna“, „Tussilago“, „Crocus vernus“, „Anemone nemorosa“; blizo Predvora kalužnico „Caltha palustris“ in zvončke „Gallanthus nivalis“. Vendar vse to je le malenkost v primeri s floro, koja se na naši gori razgrinja. Šenturška gora je le ena na Kranjskem in njej ni kmalo para kaka druga.

Domače novice.

(Umivanje nog na Velikičetrtek) vršilo se je po mil. gosp. knezoškofu Ljubljanskem v stolni cerkvi. Priobčimo tu imena in starost móž, na katerimi se je to sveto opravilo vršilo: Pavel Zevnik 83 let, Gašper Jančar 79 let, Matija Levec 79 let, Anton Venedik 77 let, France Brodnik 76 let, Anton Fajdiga 74 let, Miha Križman 73 let, France Verhovšek 73 let, Matija Verhovec 73 let, Jožef Novak 70 let, Jurij Verbinc 65 let in Janez Kopač 64 let star. Vsi starčki štejejo vkup 886 let.

(Ljubljanski mestni zbor) je imel 5. aprila sejo. Predsednik župan g. Grasselli konstatuje sklepčnost zbora ter imenuje overovateljema zapisnika mestna odbornika g. dr. Moschéta in stavbinega svétnika g. Potočnika.

K prvi točki dnevnega reda „naznanila prvosedstva“ naznani gospod župan, da je sl. kranjska hranilnica podarila mestnemu ubožnemu zakladu 1500 gld., toraj 150 gld. več, nego druga leta. Hranilnica je sama izrazila željo, da se ji ni treba zahvaljevati po časopisih, kakor je do sedaj bila navada, ker to provzročuje le nepotrebne stroške. Mestni zbor izreče hranilnici z „dobro“-klici soglasno zahvalo. Dalje naznani gospod župan, da sta mesti Praga in Budejevica poslali proračuna za l. 1887, društvo za olepšavo mesta Linca in upravni svet c. kr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt po poročili o poslovanji v l. 1886.

O drugi točki dnevnega reda (vodovodnega odseka) poročilo o napravi podrobnih načrtov za vodovod je poročal odbornik g. Hribar. V poročilu naznani g. Hribar, da hoče tvrdka Schwarz izdelati natančen načrt za vodovod v šestih mesecih za 4500 gld. s pristavkom, da prepusti razpisano nagrađo mestni blagajnici, ako se njej (tvrdki Schwarz) izroči izvršitev vodovoda. Inženér Oskar Smerekar

iz Mannheima je obljubil, da do 1. avgusta izdela načrt za vodovod za 4000 gl.; toraj v krajšem obroku, za manjšo nagrado. Inženir Smerekar je v vodovodnih zadevah znan kot veščak, in ima vse dobre lastnosti, ki so vplivala na vodovodni odsek, da njemu izroči podrobni načrt. Poročevalec dalje omeni, da se prebivalstvo v Ljubljani mnogo zanima za vodovod, in da bi bila voda iz Povodja cenejša, nego z Ljubljanskega polja, ker ne bi bilo treba parne moči, marveč cevi od Skaručine do Šmartna, kjer bi deloval vodni motor in gnil vodo v Ljubljano. Zato stavi nastopne nasvete: 1. Sklep mestnega zbora dne 8. marca t. l. (da se namreč razpiše natečaj za vodovodni načrt) se razveljavi; 2. za vodovod se izdelata dva načrta (z Ljubljanskega polja in iz Podvodja); 3. izvršitev podrobnega načrta se odda inženirju gosp. Smerekarju in sicer s pogojem, da izdela načrt do 1. avgusta in se odpove nagradi (4000 gl.), ako se njemu izroči naprava vodotoka. — Vse tri nasvete potrди mestni zbor brez ugovora.

K tretji točki dnevnega reda poroča odbornik g. dr. Staré v imenu finančnega odseka, da je odsek dovolil izvanredni kredit za vodovodna dela v znesku 10.000 gold. iz mestnega loterijskega zaklada s pet odstotnimi obrestimi. Zbor soglasno pritrdi.

Dalje poroča g. dr. Staré v imenu finančnega odseka o napravi duplikatov — srečkam loterijskega posojila, ter nasvetuje, da se točka odstavi z dnevnega reda, ker še niso končani dogovori s tiskarno Kleinmayer & Bamberg. — Zbor temu pritrdi.

O računskih zaključkih mestnega loterijskega posojila in mestne klavnice za l. 1886 poroča v imenu finančnega odseka mestni odbornik g. Ravnihar, ter izjavi, da je bil proračun za l. 1886 sestavljen preoptimistično. Klavnica je imela v minulem letu dohodkov 17.753 gold. 16 kr. in stroškov 10.608 gold. 44½ kr., toraj prebitka 7144 gold. 77½ kr. Iz tega se razvidi, da klavnica ne donša potrebne svote, s katero bi se mogle točno plačevati obresti loterijskega posojila. Zato nasvetuje finančni odsek, da se postavi v proračun za l. 1888 le ona svota, ki preostane po odšteti 4¾ odstotnih obrestih.

Mestni odbornik gosp. dr. Bleiweis vitez Trsteniški se oglasi pri tej točki dnevnega reda ter konstatuje, da nadzorstvo pri užitninskem zakupu ne spolnuje natančno in strogo svoje dolžnosti ter bi moralo ostreje postopati, da se ne vtihotapi toliko mesa v mesto. Naselili so se namreč v okolici Ljubljanskega mali mesarji, ki meso zaklane živine skrivaj dovažajo v mesto.

Odbornik gosp. Hribar se strinja z gosp. dr. Bleiweisom ter povdarja, da obžaluje vladno dovoljenje, da se namreč sme meso zaklane živine dovažati v mesto. To jako škoduje mestni blagajnici. Tudi nadzorstvo mestnega užitninskega zakupa moralo bi bolj strogo izvrševati svojo dolžnost. Govornik stavi predlog, da se sklep finančnega odseka gledé te točke ne potrди.

Odbornik g. V. Petričič podpira sklep finančnega odseka, češ, da glavnic, vložena za mestno klavnico ne donša 5%, temveč k večjemu 4¼%.

Odbornik g. Valentinčič je z gosp. dr. Bleiweisom enacih misli ter dostavi, da je kontrola preslaba, ker se tudi po mestu kolje živina in prodaja v „kontrabant“, in sicer ne le mala živina, marveč tudi voli in krave.

Odbornik g. dr. Vošnjak isto trdi, da je nadzorstvo slabo vrejeno, in vsled tega ima blagajnica škode več tisočev. Omeni tudi, da je čul o stavah, da ta ali oni more vsako uro, na vsaki črti spraviti v mesto brez skrbi sod vina ali špirta. In take stave se navadno dobé. Mesto potrebuje denarja, a na ta dosedanji način ima le mesto občutljivo škodo.

Poročevalec g. Ravnihar želi, naj se „kontrobanda“ in konkretni slučaj naznanijo g. županu, da ukrene potrebne pomočke.

Župan g. Grasselli pritrdi, da mesarji in drugi res uvažujejo zaklano živino; a to se godi tudi po večjih mestih, n. pr. na Dunaji. To se je godilo že prej v Ljubljani, in se bo godilo tudi v prihodnje. Pripomni tudi, da so zadnji čas pričeli mesarji klati pitano živino, toraj težjo, in da se od vsacega komada, je li živina debela ali kaže rebra, plačuje enaka taksa. — Pri glasovanju se sprejme z veliko večino dilatoričen nasvet g. Hribarja, da se namreč zavrne predlog finančnega odseka.

Odbornik g. Ravnihar poroča dalje v imenu finančnega odseka o zaključku računa mestnega posojila, ter nasvetuje: 1. da se odobri računski zaključek za l. 1886. Aktiva znašajo 1.564.212 gold. 33½ kr., pasiva 1.647.443 gold. 73 kr., toraj nedostatek 83.231 gold. 39½ kr.; 2. da se dá vodstvu loterijskega posojila absolutorij. — Nasveta se sprejemata brez ugovora.

Odbornik g. Ravnihar poroča o proračunih mestnega posojila in mestne klavnice za leto 1887. Proračun mestne klavnice kaže dohodkov 17.959 gl. 30 kr., stroškov 10.805 gl. 5 kr. Pokritje mestnega posojila 73.427 gold. 67 kr. in stroškov 69.746 gl. 4 kr., toraj prebitka 3681 gold. 63 kr. Proračun se potrди.

O četrti točki dnevnega reda (o podelitvi Fran Josipove ustanove za 100 goldinarjev) poroča v imenu šolskega odseka odbornik g. dr. Tavčar. Oglasilo se je mnogo prosilcev, a odsek je oddal najvrednejim učencem obrtniške šole po 25 gold., in sicer Leop. Beliču, Petru Črmaku, Josipu Jeromu in Ivanu Kmetu. Vsprejeto.

O dotacijskih računih prve in druge mestne deške, mestne dekliške, mestne nemške deške in mestne dekliške šole poroča g. odbornik Zupan. Zbor vsprejme poročilo.

Po končanem dnevnem redu interpeluje g. dr. Staré mestnega župana, kdaj predloži instrukcijo nadzorovalnega odseka pri zidanji vojašnice. Gosp. župan odgovori, da to stori takoj po verifikaciji novih volitev.

Konečno vpraša gosp. dr. Vošnjak mestnega župana, je-li že vse pripravljeno za slovenski otroški vrt. Župan odgovori, da je vse pripravljeno, treba je le še privoljenja c. kr. deželnega šolskega sveta. — Nato tajna seja.

(V črno vojsko) je v Ljubljani vpisanih 1108 mož.

(Ameriški cirkus Frankloff) pride po praznikih v Ljubljano.

(Slovensko pevsko društvo na Dunaji) imelo je na podlagi preosnovanih in vnovič potrjenih pravil zadnji petek izvanredni občni zbor, ki je bil mnogoštevilno obiskan. Vršile so se volitve in izvoljeni so bili sledeči funkcionarji: Predsednikom g. dr. J. Lenoch (Čeh), podpredsednikom g. L. Bouchal (Čeh), za pevovodjo g. A. A. Buchta (Čeh), njegovima namestnikoma gg. K. Jahoda in J. Jiříček (Čeha). I. tajnikom g. dr. Drozda (Čeh), II. tajnikom g. drd. Rad. Pukl (Slovenec), I. blagajnikom g. dr. J. Zavadil (Čeh), II. blagajnikom g. V. Brlić (Hrvat), arhivarjema gg. J. Stiebler in Veith (Čeha), odbornikom g. Rozmazinowicz (Poljak). Za namestnike so izvoljeni: gg. dr. J. Floršić (Hrvat), J. Kušar (Slovenec), P. Petrović (Srb), V. Stejskal (Čeh). Sklenilo se je, da bodo po veliki noči do 25letnice v tednu po dve vaji, v torek in petek.

Razne reči.

— O temi pri Kristusovi smrti piše Dionizij Areopagita sv. Polikarpu ter se tako-le izrazi: Apolophanes, pravi, naj se le spomni, kaj se je zgodilo takrat, ko sva skupaj bila v Egiptu. Bila sva oba blizu mesta Heliopolija, h krati zagledava luno, ki se je s solncem združila, dasiravno ni bil čas za to pripraven. (Bila je polna luna (ščip), takrat so praznovali Židje velikonoč; a o polni luni solnce ne mrkne, ampak le o mlaju.) Vsled te prikazni je nastala velika tema na zemlji. Ob 9. uri sva zopet videla, kako da luna prostor pod solncem zapušča in se premika na nasprotno stran polukroga. In ti, Apolophanes, reci, ako moreš, da lažem; kajti jaz sem bil pri tem prizoru in ga s teboj vred občudoval. V tem trenutju je zaklical Apolophanes, obrnivši se k meni, kakor da bi bil vganil, kar se je zgodilo: „Ljubi Dionizij, božje stvari se preobračajo“. Dionizij pa je zaklical: „Ali trpi stvarnik narave, ali tek svetá je zadržan“. (Kaj čaka tega, ki bode svet odrešil, je že nekako povedal Platon.) — V drugem pismu do Apolophanesa, ki je bil že kristijan, govori sv. Dionizij tako-le: Hočem te tega spominjati, kar se je zgodilo, ko sva bila skupaj v Heliopolji v Egiptu. Bil sem takrat 25 let star in ti tudi nekako toliko. O petku sva ob šesti uri (po sedanjem času opoldne) h krati videla, kako se je mesec premikal, postavil se pred solnce in tukaj napravil temo, da nas je bilo vseh groza. Prašal sem te takrat, kaj ti misliš o tem čudežu, in ti si rekel besede, ktere z mojega

duha ne bodo nikdar več zginile. Rekel si mi: „Ljubi Dionizij, božje stvari se preobračajo!“ Zapomnil sem si natanko čas in leto tega čudeža, in ko sem vse to primerjal s tem, kar je pozneje učil me sv. Pavel, nagibal sem se k resnici, tudi ti si bil tako srečen, da si jo sprejel. — Phlegon, oproščenec cesarja Hadriana in paganski pisatelj, pisal je zgodbo olimpijad v 16. knjigah. On je rekel, da je v četrtem letu dvesto in druge olimpijade, ki se strinja s 33. letom navadne pisave, solnce tako mrknilo, kakor še nikdar poprej. Bila je taka tema, da so se opoldne zvezde na nebu prikazale. Thallos, grški zgodovinar, govori isto tako, kakor Phlegon, kteremu je bil baje sovremenik. Njega se spominjata sv. Justin in Tertullijan. Kdor pazno naravo preiščuje, pride do spoznanja Stvarnika. Tako se je zgodilo tudi Angležu, ko je videl razpokane skale na gori Kalavariji. Zaklical je: Po naravi skale pokajo po skladih, a tu je razpoka naravnost od vrha do tal.

Umrli so:

5. aprila. Friderik Slane, davkarskega sluga sin, 10 mes., Karlovska cesta št. 24, božjast.

6. aprila. Marija Anžič, tesarjeva hči, 6 dni, Hradekega vas št. 25, vsled čeljustnega krča.

V bolnišnici:

1. aprila. Jera Lavrič, gostija, 73 let, kap.
2. aprila. Janez Kapus, dninar, 44 let, Pneumonia. — Franc Zupan, delavčev sin, 5 mes., Atrophie.
4. aprila. Helena Rudolf, gostija, 62 let, Marasmus sen.

Tuji.

5. aprila.

Pri **Maliču**: Elija Morem, umetnik, z Dunaja. — M. Schwarz, trgovec, iz Siseka. — Freiburger, trgovec, z Dunaja. — Bratkovič, b.ljeznik, iz Radovljice.

Pri **Stona**: Emil Reiss, trgovec, iz Lipsije. — Bernt, Krupka, Hanseli in Prossnagg, trgovci, z Dunaja. — Beno Fischl, trgovec, iz Budapešte. — Fried. Hanisch, ravnatelj pivarne, iz Gradca. — Nikol. Halm, potovalec, s soprogo, iz Gradca. — Marija Polte, zasebnica, iz Beljaka. — Alojzij Hudovernig, posestnik, iz Radovljice. — J. Ramovšek, župnik, iz Poljan. — A. Simonich, trgovec, iz Reke.

Pri **Tavčarji**: Leopold Bayer, posestnik, s soprogo, iz Kamnika.

Pri **Bavarskem dvoru**: Franc Reich, uradnik, iz Beljaka.

Pri **Južnem kolodvoru**: Emil Schwarzkopf, zasebnik z družino, iz Trsta. — Ana Rieder, zasebnica, iz Celovca.

Pri **Avstrijskem caru**: Janko Mušič, c. k. davkarski pristav, iz Kočevja. — Ed. Pfeffer, gozd. uradnik, iz Krškega. — Jožef Omeršu, posestnik, iz Bizelja. — J. Errath, kupec, iz Moknoga.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		razkoma v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	723 58	+ 3 0	sl. svzh.	del. jasno		
6. 2. u. pop.	725 56	+ 17 6	sl. jzap.	"	0 00	
9. u. zveč.	725 46	+ 11 8	sl. zap.	"		

Lep solnčen dan. Srednja temperatura 10-3° C., za 1-9° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

7. aprila.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	80 gl. 70 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	81 " 90 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	113 " 15 "
Papirna renta, davka prosta	96 " 95 "
Akije avstr.-ogerske banke	877 " — "
Kreditne akije	281 " — "
London	127 " 45 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleon.	10 " 08 "
Ces. cekini	5 " 99 "
Nemške marke	62 " 55 "

Iz dr. Gregorič-eve zapuščine v Ptuji prodajam

200 četrтинjakov dobrega štirskega vina,

letine od 1869. naprej.

Naročila pri

Antonu Gregorič-u v Ptuji.

Dober postranski zaslužek

od 100 do 300 gl. na mesec si lahko vsakdo brez kapitala in brez vsakršne rizike pridobi z razpečevanjem postavno dovoljenih srečk. Ponudbe v nemškem jeziku naj se pošiljajo na glavno menjiško družbo Adler & Comp. v Budapeštu.

(3)